



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Ing. M. S.**
bytem X
zastoupen JUDr. Janem Klaiem, advokátem
sídlem Lukavická 22, Plzeň

proti
žalovanému: **Velitel vzdušných sil**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.9.2019, č.j. MO 264552/2019-3031,

takto:

- I. Rozhodnutí Velitele vzdušných sil ze dne 16.9.2019, č.j. MO 264552/2019-3031, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19 456 Kč k rukám JUDr. Jana Klaila, advokáta, sídlem Lukavická 22, Plzeň, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podanou žalobou napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 16.9.2019, č.j. MO 264552/2019-3031, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí velitele vojenského útvaru 2427 Sedlec, Vícenice u Náměstě nad Oslavou, ze dne 22.1.2019, č.j. MO 25860/2019-2427, jímž bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o doplacení platu s příslušenstvím za období, kdy byl žalobce určován k plnění úkolů Letecké pátrací a záchranné služby („SAR“) tak, že se žádosti zčásti vyhovuje a žalobci se podle § 10 odst. 1 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, přiznává odměna za práci přesčas ve výši 180 906 Kč společně s ročním úrokem z prodlení v zákonné výši z částky odpovídající jednotlivým nedoplatkům měsíčních platů žalobce, a to vždy od data splatnosti takového nedoplatku do jeho uhrazení, s tím, že přiznaná částka bude vyplacena do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí; ve zbylém rozsahu prvostupňový orgán žádost žalobce zamítl. Současně prvostupňový orgán podle § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), zčásti nevyhověl žádosti žalobce, neboť rozhodl, že nároky uplatněné žádostí za dobu do 15.8.2005 jsou promlčeny.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že mu v rozhodném období nebyla nadřízeným velitelem nikdy nařízena služební pohotovost, ale vždy výkon 24 hodinové nepřetržité služby. Nebyl ani dán důležitý zájem služby pro nařízení pohotovosti.
3. Dále žalobce namítá věcnou nesprávnost správních rozhodnutí, neboť vycházejí z nesprávných skutkových závěrů o náplni pracovní činnosti žalobce a nesprávně dovozují zákonnost přiznané odměny za pracovní pohotovost a práci přesčas namísto za výkon služby. Podle žalobce nebyly naplněny zákonné podmínky pro vykazování vykonávané práce jako pracovní pohotovosti. Vykonávané činnosti v rámci nařízené služební pohotovosti byly podle žalobce v zásadě shodné s činnostmi nařizovanými při výkonu služby.
4. Ve zbytku žaloby žalobce brojí proti závěrům o promlčení části uplatněného nároku.
5. Svoji argumentaci žalobce rozhojnil v podané replice.
6. Ve vyjádření ze dne 25.2.2021 žalobce reagoval na rozsudek zdejšího soudu vydaný ve skutkově a právně obdobné věci ev. pod sp. zn. 62 Ad 18/2019, s tím, že má za to, že v citovaném rozsudku zdejší soud nesprávně nezohlednil, že služební pohotovost vůbec nebyla nařízena.
7. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
9. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumával v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Jádrem sporu mezi žalobcem a žalovaným je otázka zákonnosti nařízené služební pohotovosti a povaha činností, které žalobce v rámci služební pohotovosti vykonával, a jejich „podobnost“ s činnostmi nařizovanými v rámci výkonu služby.

III. A

13. Žalobce ve vztahu k (ne)zákonnosti nařízené služební pohotovosti brojí především proti nenaplnění zákonné podmínky pro její nařízení a také proti způsobu, jakým byla nařizována – organizačními rozkazy velitele vojenského útvaru na celý rok bez určení konkrétní osoby a konkrétního dne služební pohotovosti.
14. Podle § 30 odst. 1 zákona o vojácích z povolání vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může nadřízený nařídít vojákovi služební pohotovost.
15. Podle § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání se služební pohotovostí rozumí přítomnost vojáka na stanoveném místě výkonu služby nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby, a připravenost zahájit plnění služebních úkolů na určeném místě a v určeném čase. Voják je povinen se po dobu služební pohotovosti zdržet jednání, které by mu znemožnilo přijetí pokynu a případný výkon služby.
16. Podstatou služební pohotovosti je zajištění připravenosti určitého počtu vojáků pro případ potřeby nasazení vyššího počtu vojáků, než jaký je potřeba pro zajištění běžného provozu vojáků ve výkonu služby. Vojáci zapojení v rozhodnou dobu do pohotovostního systému nejsou ve výkonu služby, tj. aktuálně nevykonávají služební úkoly, nýbrž jsou armádě k dispozici pro případ, že budou k plnění služebních úkolů povoláni; v takovém případě mají povinnost se dostavit k plnění služebních úkolů na místo dle pokynů operačního důstojníka. Jde tedy v materiálním smyslu o pohotovost dotčených vojáků, tedy o určité omezení vojáků v době, kdy nejsou ve výkonu služby, přičemž míra tohoto omezení může být různá.
17. Pokud jde o otázku, zda byla žalobci nařízena pohotovost na pracovišti, tu správní orgány odkazují na organizační rozkazy, které měly být vydávány vždy na konkrétní kalendářní rok a vymezovat mj. časové rozdělení výkonu služby na výkon služby a pohotovost na pracovišti. Současně správní orgány odkazují na denní rozkazy, kterými měl být žalobce, stejně jako ostatní vojáci, zařazován do služeb SAR na konkrétní dny, a to vždy v čl. 1 konkrétního denního rozkazu s názvem „Služby – určení“. Podle správních orgánů byla organizačním rozkazem, ve spojení s konkrétním denním rozkazem, nařízena konkrétní osobě služební pohotovost, vykonávaná v místě běžného výkonu služby.
18. Správním spisem prochází kopie organizačního rozkazu č. 1 ze dne 2.1.2007 velitele vojenského útvaru 4574, konkrétně jeho titulní strany a přílohy č. 6 (strany 26 organizačního rozkazu), která se dle úvodní strany organizačního rozkazu zabývá

peněžními a časovými náhradami; v této příloze je uvedeno „Stanovení časového rozvrhu směny LPZS Přerov, LPZS a LZS Plzeň-Líně“ v tabulce tak, že průběh směny je od 7:00 do 19:00 vymezen jako „výkon směny“, a od 19:00 do 7:00 dne následujícího jako „pohotovost na pracovišti“; dále v tabulce „Přiznané náležitosti“ je u údaje „pracovní doba“ uvedeno 8,5 hodiny, u údaje „pohotovost na pracovišti“ 12 hodin, a u údaje „práci přesčas zapsat do evidence fondu 150 hodin“ 3,5 hodiny. Současně je uvedeno, že výše stanovené časové rozvrhy nabývají platnosti dnem 1.1.2007. Dále je v kopii strany 26 (přílohy č. 6) předmětného organizačního rozkazu uvedeno: „nařizuji dnem 1.4.2007 zabezpečit LPZS s LZS následovně: LPZS zabezpečovat z letiště Přerov a Plzeň-Líně vrtulníky W3A Sokol; složení LPZS a LZS: osádky vrtulníků, technik vrtulníku, příslušník skupiny záchranné a výsadkové přípravy (pouze LPZS); harmonogram plnění úkolů směny: 7:00 hod nástup směny, 7:00 hod – 7:30 hod pravidelná pracovní doba (přebírání směny), 7:30 hod – 15:30 hod pravidelná pracovní doba (plnění úkolů LPZS), 15:30 hod – 19:00 hod přesun pravidelné prac. doby, 19:00 hod – 7:00 hod pohotovost na pracovišti, 7:00 hod – 7:30 hod pravidelná pracovní doba (předávání směny); organizační pokyny: Velitel 233. vtl. zabezpečí uveřejnění plánu pracovní doby příslušníků letky zařazovaných do LPZS ve svém rozkaze, velitel 232. vtl. a náčelník skupiny záchranné a výsadkové přípravy v rozkaze velitele 23. zVrL vždy týden dopředu (poslední prac. den v týdnu – na týden následující). Týden následující (po odpracování plánovaného týdne), uveřejní skutečně odpracovanou dobu.“.

19. Dále správním spisem prochází kopie titulní strany organizačního rozkazu č. 1 ze dne 2.1.2008 velitele vojenského útvaru 4574 a jeho další strany, na které je uveden text s nadpisem: „Úprava pracovní doby a odpočinku občanských zaměstnanců 23. základny vrtulníkového letectva v souvislosti s odchylkami dle Nařízení vlády č. 182/2007 a 589/2006 Sb.“, k tomu je dále uvedena konkrétně úprava vztahující se k vojenskému hasičskému záchrannému sboru letiště a zaměstnancům zajišťujícím provozní služby letiště. Dále je připojena tabulka, v níž je ve vztahu k rozdělení směny resp. doby služby LPZS (jmenovitě „LPZS stanoviště Přerov“) uvedeno: zahájení služby 7,00 a konec služby 19,00 a 7,30, délka směny 12,0 a 0,5, a v kolonce poznámka „12 hodin pracovní pohotovost od 19,00 do 7,00 hodin“.
20. Konečně správním spisem prochází kopie titulní strany organizačního rozkazu č. 200 ze dne 30.9.2008 velitele vojenského útvaru 4574 a k tomu kopie přílohy č. 1 (strany 6), která se dle úvodní strany organizačního rozkazu zabývá organizovaností a kázní; na této listině je kromě úpravy týkající se zaměstnanců zajišťujících provozní služby letiště uvedena tabulka, v níž je ve vztahu k rozdělení směny resp. doby služby LPZS (záchranař, technik) uvedeno jako čas zahájení směny 9,00, ukončení služby 10,00 dalšího dne, délka služby/směny 25, a v kolonce poznámka „z toho 12 hod. pohotovost na pracovišti“.
21. Pokud jde o denní rozkazy, tak prvostupňový orgán odkazuje příkladmo na denní rozkaz č. 12 ze dne 16.1.2008 velitele vojenského útvaru 4574 Přerov a na denní rozkaz č. 13 ze dne 18.1.2007 velitele vojenského útvaru 4574. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje příkladmo na denní rozkaz č. 13 ze dne 18.1.2007 velitele vojenského útvaru 4574. Správním spisem prochází kopie titulní strany rozkazu č. 12 ze dne 16.1.2008 velitele vojenského útvaru 4574 a strany 3. Pokud však správní orgány uvádí, že žalobce byl stejně jako ostatní vojáci zařazován čl. 1 konkrétního denního rozkazu s názvem „Služby – určení“, tak z dotčené kopie rozkazu č. 12 ze dne 16.1.2008 neplyne určení žalobce do služby. Rozkaz č. 13 ze dne 18.1.2007 ve správním spise obsažen není, a to ani mezi

rozkazy, které žalobce dokládal v příloze podání ze dne 14.11.2012 „Vyjádření účastníka po nahlédnutí do spisu s důkazními návrhy“.

22. Prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí také uvedl, že *„Žadatel byl stejně jako ostatní vojáci zařazován do směn SAR (zkratka v dokumentaci uváděna jako LPZS – letecká pátrací a záchranná služba) na konkrétní dny denními rozkazy velitele 233. vrtulníkové letky Líně, a to vždy v Čl. 1 toho kterého denního rozkazu s názvem „Určení služeb“ obsahujícího určení „Hotovost LZS a LPZS Líně na vyčleněné dny určují službu takto“. Veškeré denní rozkazy velitele 233. vrtulníkové letky Líně za rozhodné období tři let zpětně od data podání žádosti byly nadepsaným služebním orgánem překontrolovány a potvrzena jejich správnost. Jejich podrobný výčet obsahuje vyhodnocení zpracované ze strany určeného příslušníka VÚ 2427 Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou. Toto vyhodnocení stvrzuje soulad znění jednotlivých denních rozkazů velitele 233. vrtulníkové letky Líně obsahujících určení žadatele do LPZS-SAR s denními rozkazy uvedenými jako příklad ve spise, ve kterých je žadatel takto uveden. Vzhledem k totožnosti denních rozkazů velitele 233. vrtulníkové letky Líně založených ve spise s ostatními denními rozkazy zkontrolovanými a uvedenými v přiloženém vyhodnocení, nebylo dle názoru správního orgánu nutné kopírovat, ověřovat a ukládat veškeré tyto denní rozkazy do spisu jako podklady pro vydání rozhodnutí správního orgánu. Správnímu orgánu pro posouzení a rozhodnutí celé věci postačilo tedy zhodnocení denních rozkazů velitele VÚ Přerov založených ve spise.“*
23. K tomu zdejší soud dále uvádí, že správním spisem prochází dokument „Vyhodnocení určení zařazení kpt. Ing. M. S. podle zveřejňovaných denních rozkazů k výkonu služeb ILS a požární hlídka 223. Vrtulníkové letky Líně – VÚ 4574 Líně za období zpětně tří let od podání „Žádosti o náhradu škody na ušlé mzdě“, tj. ze dne 13.8.2008“. Tento dokument obsahuje přehled rozkazů s uvedením data jejich vydání, označení služby „ILS“, a datum nástupu do služby. Nejstarší datum z takto uvedených rozkazů je 8.8.2005 (rozkaz 92/2005 pro výkon služby dne 13.8.2005), nejnovější 15.9.2008 (rozkaz 97/2008 pro výkon služby dne 16.9., 23.9., 26.9., 27.9., 28.9.2008). Dále správním spisem prochází rozkazy velitele 233. vrtulníkové letky Líně, kde jsou v čl. 1 „určení služeb“ vymezeny služby pro hotovost LZS a LPZS Líně a dále pro směny ILS a požární hlídky, vždy na jednotlivé dny, a to po týdnech. Žalobce je v těchto rozkazech uveden jako „velitel směny“ právě v části týkající se směn ILS a požární hlídky. Ve vztahu k žalobci a jeho zařazení však z těchto rozkazů neplyne ničeho ohledně rozvržení doby služby a pohotovosti.
24. Z prvostupňového rozhodnutí dále plyne, že doba služební pohotovosti byla určena organizačním rozkazem velitele vydaným v souladu se Směrnicí pro činnost LZS a SAR 233. vrtulníkové letky, č.j. 42-9/2006-2802/J3, a že podle provedených výsledků vedoucí funkcionáři útvaru museli při tvorbě organizačních rozkazů pokaždé vycházet z této směrnice, ze které navíc jednoznačně vyplývá, že doba výkonu nepřetržité služby člena posádky SAR a LZS se stanovuje v souladu s čl. 78 předpisu Let-1-1 na dobu maximálně 12 hodin. Žalovaný k tomu poté dále uvedl, že ačkoliv směrnice byla přijata 17.1.2006, z výpovědi svědků Ing. J. J., Ing. P. Š. a Ing. M. P. jednoznačně vyplývá, že výkon služby SAR a LZS byl zajišťován v režimu 12/12 též před rokem 2006, jistě též v létě roku 2005, tedy v období, do kterého spadají první uplatnitelné nároky žalobce.
25. Zdejší soud k tomu uvádí, že správním spisem prochází Směrnice pro činnost LZS a SAR 233. vrtulníkové letky ze dne 17.1.2006, č.j. 42-9/2006-2802/J3. Podle čl. 6.2. uvedené směrnice je doba výkonu služby člena posádky SAR a LZS určena rozkazem velitele 233. letky. Podle čl. 6.2. písm. a) se doba výkonu nepřetržité služby člena posádky SAR a LZS

stanovuje v souladu s předpisem Let-1-1 čl. 78 na dobu maximálně 12 hodin. Podle čl. 6.2. písm. b) se služební pohotovost člena posádky SAR a LZS stanovuje v souladu s ustanovením § 30 zákona o vojácích z povolání na dobu 12 hodin bezprostředně navazující na dobu výkonu nepřetržité služby člena posádky SAR a LZS uvedené v odst. a) a vykonává se v místnostech určených k odpočinku na služebně posádek SAR a LZS.

26. Pokud jde o předpis Let-1-1, jeho kopie byla obsažena v příloze podání žalobce ze dne 14.11.2012 „Vyjádření účastníka po nahlédnutí do spisu s důkazními návrhy“. Z čl. 78 předpisu Let-1-1 plyne, že doba nepřetržité služby člena základní posádky letadla může činit nejvýše 14 hodin pro člena základní posádky, 16 hodin pro člena zesílené posádky, 18 hodin pro člena zdvojené posádky.
27. Zdejší soud s ohledem na výše shrnuté skutkové podklady konstatuje, že pokud prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že „*Služební orgán po posouzení jednotlivých podkladů a v jejich vzájemné souvislosti bezpochyby zjistil, že v době od července 2005 do července 2008 byl žadatel zařazován do služeb SAR (LPZS) rozdělených na každý den vždy na 12 hodin výkonu služby v době od 7:00 do 19:00 a na 12 hodin pohotovosti v době od 19:00 do 7:00 následujícího dne. Dělo se tak prostřednictvím jednotlivých denních rozkazů velitele VÚ 4574 Přerov ve spojení s organizačním rozkazem č. 01 vydávaným velitelem VÚ 4574 Přerov na období celého roku.*“, tak správním spisem neprochází žádný organizační rozkaz týkající se let 2005 a 2006, kterým by byla nařízena služební pohotovost. Současně, k formě nařizování služebních pohotovostí prvostupňový orgán také uvedl, že žalobce „...v určité části svých vyjádření sám potvrzuje, že mu byla nad rámec výše zmíněných písemných rozkazů, nařizována služební pohotovost také ústními pokyny nadřízených, dle jeho názoru však v rozporu se zákonem a v rozporu s podstatou služby SAR, kterou je možné zajistit se všemi náležitostmi pouze výkonem služby a nikoliv výkonem služební pohotovosti“, a dále že „...žadatel a jeho spolupracovníci byli jednotlivými denními rozkazy velitele útvaru ve spojení s organizačním rozkazem velitele útvaru, příslušnými směrnicemi a ústními pokyny nadřízených určováni do 12hodinového výkonu služby a na něj navazující 12hodinové pohotovosti na pracovišti“ a konečně že „*Služební pohotovost byla nařízena velitelem útvaru v rámci jím vydávaného organizačního rozkazu na celý kalendářní rok v souladu se Směrnicí pro činnost LZS a SAR, stejně tak ji určoval velící důstojník ústní formou, jak vyplývá z vyjádření žadatele. V době služební pohotovosti nebyly ukládány žádné další úkoly.*“ Žalovaný poté v napadeném rozhodnutí s odkazem na závěry prvostupňového orgánu uvedl, že „*Podrobný harmonogram, začátek a konec služeb a jejich rozdělení na výkon služby a výkon služební pohotovosti obsahoval organizační rozkaz vydávaný velitelem útvaru na každý kalendářní rok. Do 30. 11. 2005 byli jednotliví příslušníci nadto určováni do režimu 12/12 ústním rozkazem velitele Letky, přičemž po tomto datu jim byl uvedený režim potvrzován ze strany velitele Letky v jejich pracovních výkazech sloužících jako podklad pro výpočet jejich služebního platu. Jednotlivé letové posádky a pozemní personál byly na konkrétní dny určovány denním rozkazem velitele útvaru, přičemž průběh jejich služeb se řídil Směrnicí pro činnost LZS a SAR a časovým rozvrhem uvedeným v příloze organizačního rozkazu či přímo v tomto rozkazu. Jmenovité určování vojáků do služeb bez konkrétních podrobností o jejich průběhu a o rozdělení na režim 12/12 bylo u útvaru obvyklé.*“.
28. Podle zdejšího soudu z žádné z kopií (částí) organizačních rozkazů obsažených ve správním spise neplyne, a to ani ve spojení s jednotlivými týdenními rozkazy týkajícími se určování jednotlivých osob do služeb, že by žalobci jako veliteli směny ILS – inženýrská letecká služba – a požární hlídky byla nařizována pohotovost. Z části kopie organizačního

rozkazu č. 1 ze dne 2.1.2008 ani části kopie organizačního rozkazu č. 200 ze dne 30.9.2008, nelze mít podle zdejšího soudu nařizování pohotovosti vůbec za prokázané, a to ani ve vztahu ke službám LZS a LPZS (SAR), do které měl být žalobce podle prvostupňového orgánu určován. Pokud jde o rok 2007, tu sice z části kopie organizačního rozkazu č. 1/2007 obsažené ve správním spisu plyne, že pohotovost byla nařizována (ve spojení s jednotlivými týdenními rozkazy), nicméně to lze jednoznačně dovozovat právě ve vztahu ke službám LZS a LPZS (SAR), nikoliv službě ILS; nařizování pohotovosti žalobci jako příslušníkovi ILS nelze dovozovat ani s ohledem na přílohu č. 8 k organizačnímu rozkazu č. 1/2007 „Organizační rozkaz velitele 233. vrtulníkové letky Plzeň – Líně“, stejně jako přílohu č. 8 organizačního rozkazu č. 1/2008 „Organizační rozkaz velitele 233. vrtulníkové letky Plzeň – Líně“, a konečně přílohu č. 2 organizačního rozkazu č. 1/2006 „233. vrtulníková letka – odloučená část Plzeň – Líně“, které žalobce doložil v podání ze dne 14.11.2012 „Vyjádření účastníka po nahlédnutí do spisu s důkazními návrhy“; v doložených přílohách č. 8 je v čl. 18 (resp. v případě přílohy č. 2 organizačního rozkazu č. 1/2006 v čl. 28) „Inženýrské letecké zabezpečení“ uvedeno: „Nařízení zástupce velitele ČVO 438 k přípravě a zabezpečení letového dne a letové směny se zpracovává vždy v pátek (pondělí) na celý následující týden. K bezprostřednímu řízení provozu letecké techniky je určována směna z příslušníků jednotlivých rojů takto: denně do nepřetržité směny SAR s LZS 1 x velitel technické směny, 1 x technik, 1x technik; směna je podřízená veliteli (kapitánovi vrtulníku) LZS Líně.“. Z toho však nelze dovozovat nařízení pohotovosti. Nadto samy správní orgány na uvedené přílohy organizačních rozkazů neodkazovaly, nijak je ve vztahu k nařizované pohotovosti nevyhodnotily a nezdůvodnily, zda a proč se týkají žalobce.

29. Pokud jde o roky 2005 a 2006, tak k nim kopie organizačních rozkazů (případně jejich části) správním spisem neprocházejí, přitom ani podle zdejšího soudu není zjevné, jakou formou rozkazů byly v letech 2005 a 2006 služební pohotovosti nařizovány, tedy zda prostřednictvím písemných organizačních rozkazů, či se jednalo o rozkazy ústní; podle zdejšího soudu z argumentace správních orgánů není zjevné, zda se jimi zmiňované ústní rozkazy týkaly nařizování služeb a pohotovostí, nebo zda takovými rozkazy byly určovány jednotlivé osoby resp. posádky na konkrétní dny (tedy denní či týdenní rozkazy). Zdejší soud pouze dodává, že žalobce nezpochybňuje, že organizace směny resp. služby byla v letech 2005 až 2008 totožná (žalobce tvrdí, že se jednalo o službu vždy v délce 24 hodin, bez rozdílu či dělení tohoto časového úseku na službu a pohotovost v materiálním smyslu, správní orgány naopak argumentují rozdělením této doby na část služby a část pohotovosti po 12 hodinách, a to formálně i materiálně), nečiní tak ani správní orgány – z jejich argumentace také podle zdejšího soudu plyne, že po celé šetřené období 2005 až 2008 probíhala směna stejně, a lze tak existenci (ústních či písemných) rozkazů o takovém rozdělení směny po celé dotčené období předpokládat. Ostatně není ani sporu o dobách, kdy měl být žalobce přítomen na daném stanovišti z rozkazu nadřízeného, sporné je pouze, zda se jednalo (kromě služby) i o pohotovost, a co bylo případně jejím obsahem.
30. Zdejší soud pouze dodává, že z argumentace správních orgánů plyne spíše to, že i v roce 2005 a 2006 byly vydávány písemné organizační rozkazy. Byť žalobce v podání ze dne 14.11.2012 „Vyjádření účastníka po nahlédnutí do spisu s důkazními návrhy“ doložil kopii části přílohy č. 11 organizačního rozkazu č. 1 pro rok 2006 s názvem „Peněžní a časové náhrady za 24 hodinové útvary služby“, z ní sice plyne mj. odlišné odměňování v případě pohotovosti na rozdíl od řádné pracovní doby, i časové úseky řádné pracovní

doby a pohotovosti pro účely odměňování týkající se mj. velitele LPZS, pilota-operátora, palubního technika či záchranáře, technika ČOV 430, LZS Líně, nicméně to, že byla skutečně pohotovost nařízena, z ní podle zdejšího soudu nelze dovozovat, současně ale není ani jednoznačné, zda se vztahovala také na žalobce jako velitele směny ILS – inženýrská letecká služba – a požární hlídky. Nelze tak dovozovat ani z přílohy č. 2 k organizačnímu rozkazu č. 1 pro rok 2006, kterou žalobce také doložil k podání ze dne 14.11.2012 „Vyjádření účastníka po nahlédnutí do spisu s důkazními návrhy“. Konečně ani na základě svědeckých výpovědí nelze jednoznačně určit, zda byly vydávány písemné či ústí rozkazy o nařízení pohotovosti; o ústních rozkazech se ve své výpovědi zmiňoval Ing. J. J., není však zjevné, jakého období se týkají a ani zda se mělo jednat o organizační rozkazy či denní resp. týdenní rozkazy. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že z výpovědí bývalých vedoucích funkcionářů plk. gšt. v z. Ing. J. B. a plk. v z. Ing. M. K. plyne, že před platností organizačního rozkazu č. 1/2007 a 1/2008 byly vydávány ústní rozkazy, které příslušníkům nařizovaly výkon služby LZS a SAR rozdělené na 12 hodin výkonu služby a 12 hodin služební pohotovosti, tak tomu podle zdejšího soudu nelze přisvědčit.

31. Zdejší soud uvádí, že směrnice č.j. 42-9/2006-2802/J3 ze dne 17.1.2006 (stejně jako směrnice č.j. 15006-2/2004-4574 z ledna 2004) se týká činnosti LZS a SAR, a není zjevné, z jakého důvodu se se vztahuje i na velitele ILS, tedy i na žalobce. Z čl. 9.2 směrnice č.j. 42-9/2006-2802/J3 ze dne 17.1.2006 však plyne, že přípravu a ošetřování letecké techniky provádí personál Inženýrské letecké služby, vyčleněný do služby SAR a LZS. Z argumentace správních orgánů však není zjevné, zda to byl také případ žalobce a proto se na něj vztahují také jimi odkazované organizační rozkazy, nadto pokud organizační rozkaz č. 1/2007 (jímž jako jediným z doložených částí organizačních rozkazů podle zdejšího soudu mohla být pohotovost nařizována) upravuje výslovně službu a pohotovost LZS a LPZS. Současně prvostupňový orgán na podporu svých závěrů, že režim pohotovosti se lišil od režimu služby mj. s ohledem na činnosti při přípravě vrtulníků, odkazoval mj. na vnitřní předpis Let-1-4 – Inženýrská letecká služba, nicméně nevysvětlil, zda se vztahuje na žalobce, případně zda z něj plyne cokoliv relevantního ve vztahu k rozdělení harmonogramu směny na pohotovost a službu či přímo k nařizování pohotovosti; uvedený předpis Let-1-4 – Inženýrská letecká služba ani není součástí správního spisu.
32. Zdejší soud shrnuje, že v případě žádného z dotčených období let 2005 až 2008 není zjevné, zda organizačními rozkazy byla formálně služební pohotovost nařízena. Nařízení pohotovosti nelze dovozovat z týdenních rozkazů resp. jejich části týkající se určení služeb, neboť z nich plyne pouze to, že v konkrétní den byl žalobce toliko určen do konkrétní směny, její časový rozvrh, harmonogram, rozdělení na dobu výkonu služby a pohotovosti z nich však neplyne.
33. Jestliže nelze mít za prokázané formálně nařízení pohotovosti v žádném ze šetřených období, je podle zdejšího soudu nadbytečné zabývat se otázkou, zda byl dán důležitý zájem služby jako podmínka plynoucí z § 30 odst. 1 zákona o vojácích z povolání pro nařizování služební pohotovosti. Zdejší soud pouze zdůrazňuje, že i pokud by bylo doloženo, že služební pohotovost byla formálně nařízena, je pro určení toho, zda žalobci přísluší za takto nařízenou služební pohotovost plat za výkon služby či „pouze“ odměna za služební pohotovost, nutné postavit najisto, jaké činnosti žalobce v rámci nařízené služební pohotovosti vykonával – zda charakter činností během služební pohotovosti byl identický s činnostmi nařizovanými žalobci v rámci výkonu služby, jak tvrdí žalobce, či nikoliv;

tento závěr vyplývá i z obecného principu odměňování za vykonanou práci (obdobně rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 5033/2007 ze dne 18.12.2008). I v nyní projednávané věci je tedy nutné postavit najisto, zda charakter činností během doby správními orgány označované jako služební pohotovost byl skutečně identický s činnostmi nařizovanými žalobci v rámci výkonu služby.

34. Jak již zdejší soud výše uvedl, prvostupňový orgán sice vycházel ze skutečnosti, že žalobce byl v šetřeném období určován k plnění úkolů Letecké pátrací a záchranné služby na letišti Plzeň – Líně, nicméně podle doložených týdenních rozkazů byl žalobce určován do směn ILS a požární hlídky a není zřejmé, zda se na něj vztahovaly skutečnosti týkající se LZS a SAR, kterými správní orgány argumentovaly. Současně není zřejmé, zda byl žalobce případně členem personálu Inženýrské letecké služby, vyčleněným v souladu s čl. 9.2 směrnice č.j. 42-9/2006-2802/J3 ze dne 17.1.2006 do služby SAR a LZS, který prováděl přípravu a ošetřování letecké techniky, to ostatně správní orgány ani nezmiňovaly. Nelze to dovozovat ani s ohledem na skutečnost, že kupříkladu v doloženém týdenním rozkazu velitele 233. vrtulníkové letky Líně č. 27 ze dne 5.3.2007 je v čl. 1 „Určení služeb“ uvedeno, že služby se určují v souladu s organizačním rozkazem č. 1/2007 (tedy zjevně nejen hotovost LZS a LPZS, ale také směna ILS a požární hlídky), ani z toho, že v příloze č. 8 k danému organizačnímu rozkazu „Organizační rozkaz velitele 233. vrtulníkové letky Plzeň – Líně“, doložené žalobcem, je v čl. 18 uvedeno, že k bezprostřednímu řízení provozu letecké techniky je určována směna z příslušníků jednotlivých rojů, a to denně do nepřetržité směny SAR a LZS, složené z jednoho velitele technické směny a dvou techniků, kdy směna je podřízená veliteli (kapitánovi vrtulníku) LZS Líně; z této přílohy nařizování pohotovosti žalobci podle zdejšího soudu neplyne; správní orgány se nadto v případě žalobce přílohou č. 8 organizačního rozkazu č. 1/2007, a vůbec skuteností, že žalobce byl členem ILS, nijak nezabývaly. Nicméně obecně není sporu o tom, že žalobce i v časech, které správní orgány označují jako služební pohotovost, na stanovišti letiště Plzeň – Líně přítomen byl. Otázkou ovšem je, zda režim žalobce v tomto čase odpovídal výkonu služby, či se jednalo o režim odlišný, tedy kupříkladu o režim odpovídající pohotovosti, jak argumentují správní orgány.
35. Prvostupňový orgán uvedl, že podrobný průběh směny SAR (LPZS) byl vedle denních rozkazů velitele vojenského útvaru 4574 Přerov, které obsahovaly pouze určení konkrétních příslušníků útvaru do těchto směn, upraven v organizačním rozkaze, a že rozvržená služba SAR je podrobně popsána v příloze č. 6 k organizačnímu rozkazu č. 1/2007 ze dne 2.1.2007. Dále uvedl, že rozdělení služby SAR bez podrobného harmonogramu na 12 hodinový výkon služby v čase od 07:00 hod do 19:00 hod a na 12 hodinovou pohotovost na pracovišti od 19:00 hod do 07:00 hod je obsažen i v organizačním rozkaze č. 1/2008 a č. 200/2008. Dále uvedl, že z výpovědí funkcionářů plk. gšt. v z. Ing. J. B. a plk. v z. Ing. M. K., rovněž vyplývá, že vojákům zařazeným do směny SAR nebyla v průběhu směny v čase, kdy jim byla nařízena služební pohotovost, nařizována jakákoliv činnost, přičemž žádnou činnost ani nesměli vykonávat. Předletovou přípravu byli povinni vykonávat pouze v době výkonu služby, v době služební pohotovosti nikoliv. V případě, že v době služební pohotovosti došlo k aktivaci za účelem zahájení záchranné akce, vojákovi byla veškerá činnost po přijetí signálu k aktivaci zaevidována jako výkon služby, jako taková zaplacená a voják byl povinen následně vyčerpat zákonnou dobu odpočinku v délce minimálně 8 hodin, tj. následně již k výkonu služby nenastoupil. Pokud ovšem ke vzletu v době služební pohotovosti nedošlo, bylo

zcela v souladu se zákonem, zejména s požadavky na minimální dobu odpočinku vojáka mezi směnami, řetězit výkon služby, dobu služební pohotovosti a opětovný výkon služby.

36. Obdobně žalovaný dovodil, že nepřetržitost průběhu útvarové směny neznamena, že všichni určené příslušníci vykonávají nepřetržitou službu ve smyslu § 24 a násl. zákona o vojácích z povolání. Jmenovité zařazení vojáků z povolání do výkonu služby bylo realizováno denními rozkazy velitele (např. rozkaz velitele vojenského útvaru 4574 č. 13 ze dne 18.1.2007). Z výpovědi plk. gšt. v z. Ing. J. B. a plk. v z. Ing. M. K. podle žalovaného vyplývá, že vojákům zařazeným do služeb SAR nebyla v průběhu jejich směny v čase, kdy jim byla nařízena služební pohotovost, nařizována jakákoliv činnost, přičemž žádnou činnost ani nesměli vykonávat. Předletovou přípravu byli povinni vykonávat pouze v době výkonu služby, v době služební pohotovosti nikoliv. V případě, že v době služební pohotovosti došlo k aktivaci za účelem zahájení záchranné akce, vojákovi byla veškerá činnost po přijetí signálu k aktivaci zaevidována jako výkon služby, jako taková zaplácena a voják byl povinen následně vyčerpat zákonnou dobu odpočinku dle § 28 zákona o vojácích z povolání, tj. následně již k výkonu služby nenastoupil. Pokud ovšem ke vzletu v době služební pohotovosti nedošlo, voják v této době disponoval 12 hodinami odpočinku (z toho 8 hodin spánku), tj. dobou, která je v souladu s požadavky na zákonná minima odpočinku dle § 28 zákona o vojácích z povolání.
37. Žalobce k charakteru činnosti během nařizované služební povinnosti uvádí, že rozdělení doby výkonu služby na 12 hodin služby a 12 hodin služební pohotovosti bylo pouze formálním aktem rozdělení nepřetržitého 24 hodinového výkonu služby, neboť vykonával identické činnosti v průběhu celých 24 hodin bez ohledu na to, zda se formálně jednalo o výkon služby nebo služební pohotovosti.
38. Právě s ohledem na to, že požadavek žalobce na dorovnání platu by byl oprávněný pouze v případě, kdy by žalobce vykonával v době služební pohotovosti činnost, která je pracovní náplní služby LZS či SAR, případně ILS, pak bylo v daném řízení rozhodující náležitě zjistit skutkový stav věci, tj. především jaké činnosti a práce přítomní vojáci (včetně žalobce) v době, kdy měli mít služební pohotovost, ve skutečnosti vykonávali (obdobně rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 11 Ad 7/2015-47 ze dne 26.1.2017). Podle zdejšího soudu uvedené nelze posoudit toliko na základě organizačních rozkazů, jak se jimi zdejší soud výše zabýval. Nelze tak učinit ani na základě směrnice pro činnost LZS a SAR 233. vrtulníkové lety ze dne 17.1.2006, č.j. 42-9/2006-2802/13, ani na základě předpisu pro létání Let-1-1. Z těchto dokumentů neplyne, jaký byl konkrétně průběh služby a není na jejich základě možné porovnat, zda se pohotovost a její průběh od výkonu služby lišila. Za rozhodné tak lze považovat toliko provedené výpovědi svědků. Správním spisem procházejí protokoly o výsledku Ing. J. J., Ing. P. Š., plk. gšt. Ing. P. L., Ing. M. P., Ing. V. P., Ing. J. H., plk. v z. Ing. M. K., mjr. v z. Ing. S. K., plk. v. v. Ing. J. B.
39. Ing. J. J. uvedl, že působil jako velitel útvaru od roku 1996 přibližně do roku 2002, od roku 2002 do 2005 byl velitelem odloučené části 33. základny v Přerově, k 30.11.2005 odešel do zálohy. Vypověděl, že v době služební pohotovosti nebyly ukládány žádné další úkoly, vojáci drželi jen hotovost (mohli se v hotovostní místnosti seznamovat s úkoly, které je čekají v dalším období). Piloti měli během výkonu služby i pohotovosti možnost odpočívat. Piloti v rámci vojenského útvaru Líně zajišťovali úkoly LZS, SAR, přepravní úkoly a další dle potřeb armády České republiky (přeprava osob, materiálu, průzkum), osádka SAR se mohla účastnit jiného výcvikového létání. Dělení služby na výkon služby a služební pohotovost nařídil náčelník generálního štábu, jednotlivým vojákům byla

pohotovost nařízena rozkazem na týden, kdy byli vojáci předurčeni do LZS a SAR, pohotovost nařídil on nebo velící důstojník ústní formou, analogické rozkazy neexistovaly, o rozdělení např. na 7/19 či 19/7 byl vydán ústní rozkaz.

40. Ing. P. Š. uvedl, že působil po celou dobu existence útvaru v Líních jako zástupce velitele pro letovou přípravu, měl na starosti letovou přípravu posádek a přípravu leteckých dispečerů. K 30.11.2005 odešel do zálohy. Piloti měli povinné letové hodiny, mimo služby se prováděly letové akce (směny) – slétání posádek, procvičování plánovaných úkolů, výcvik mladých pilotů apod. Armáda při stanovování pracovní doby toto vše musela zohlednit při svých požadavcích, nemohli si dovolit nerespektovat letovou přípravu. Pohotovost byla nařízena v rozkaze velitele, zde vyšla sestava pro LZS a SAR a ta pracovala podle obecně nastavených parametrů pro výkon služby útvaru.
41. Plk. gšt. Ing. P. L. vypovídal nikoliv ke službě LZS či LPZS, nýbrž ke službě NATINADS. Uvedl, že tato služba je zabezpečena 24 hodin denně, systém pracovní pohotovosti nezná, pokud posádka odpočívá, je stále v režimu 24 hodin, v rámci režimu NATINADS je prováděn i výcvik, který je plánován v rámci letky. Neuvedl však nic konkrétního k obsahu pohotovosti a služby s ohledem na služební zařazení žalobce.
42. Ing. M. P. vypověděl, že v roce 1998 po převelení od útvaru v Praze šel k letce LZS a SAR. V roce 2005 převzal funkci velitele letky, která byla podřízena útvaru v Přerově, v té době byla služba zabezpečována v systému 12 hodin práce a 12 hodin služební pohotovosti, on určoval rozkazem osoby do služby LZS a SAR na celých 24 hodin, 5 osob personálu pro každou službu. Systém rozdělení 12/12 byl už od vzniku letky, při podřízenosti pod základnu Přerov to bylo nařízení této základny. Rozkaz vycházel vždy v pondělí na následující týden. Vydával týdenní rozkaz určení do služby. Na dotaz, zda do roku 2005 dostal rozkaz od svého velitele, že je jako pilot určen do služební pohotovosti, a zda sám určil osobně někoho do služební pohotovosti, uvedl, že tento rozkaz neobdržel, a to ani ústně, a osobně rozkaz o určení do služební pohotovosti žádnému vojáku nevydával; služba LZS a SAR byla formálně rozdělena na službu 12/12. Činnost vojáka v rámci 24 hodinové služby byla stále stejná, stále zde byla pohotovost ke vzletu, doba vzletu se neměnila, příprava letu byla pořád stejná. Kdyby služba byla pojata jako nepřetržitá 24 hodinová bez pohotovosti, aniž by došlo k jejímu formálnímu rozdělení na službu a služební pohotovost, LZS a SAR by byly zajištěny, ale nezbyly by hodiny na výcvik pilotů a plnění ostatních úkolů útvaru. Kromě povahy plněných úkolů je obsah služby NATINADS, LZS a SAR stejný. V rámci armády je jiná nepřetržitá služba zabezpečovaná služební pohotovostí ještě v Přerově (roj SAR). Pokud je v čl. 4.3. směrnice pro činnosti LZS a SAR uvedeno, že vrtulník je udržován v pohotovosti ke vzletu 4 minuty ve dne a 10 minut v noci, tak toto ustanovení směřuje vůči osádce vrtulníku a zabezpečujícímu technickému personálu, sděluje jim časy ke vzletu, které musí dodržet. Z čl. 6.2. směrnice pro něj plyne toliko to, že má trávit čas v místnosti tam uvedené, na samotný vzlet a činnost uvedené vliv nemá.
43. Ing. V. P. vypověděl, že otázkou nařizování pohotovosti se jako náčelník generálního štábu začal zabývat od roku 2010, řešilo se jednotné zabezpečení letecké záchranné služby a služby NATINADS. Neuvedl však nic konkrétního k obsahu pohotovosti a služby s ohledem na služební zařazení žalobce.
44. Ing. J. H. vypověděl, že působil ve funkci kapitána vrtulníku, dále se podílel na zpracování podkladů pro finanční orgány za piloty a palubní techniky, na základě kterých byly

vyplaceny finance, záchranáři a technický personál si poklady zpracovávali sami. Podle pravidel pro zpracování se mělo vykázat 12 hodin jako výkon služby a 12 hodin jako pohotovost na pracovišti, přičemž pokud byla provedena práce v době služební pohotovosti, byla vykázána jako výkon služby. Systém 12/12 byl nastaven při založení útvaru, rozdělovník služeb byl umístěn na nástěnce, každý věděl, že pokud přijde do služby v 7 hodin ráno, bude tam 24 hodin. Mezi službou a pohotovostí nebyl rozdíl, příslušníci se postupně začali zajímat, za jakých podmínek slouží, jedním z impulsů byl nesoulad ve službě létajícího personálu a zdravotnického personálu, kdy zdravotnický byl jiného útvaru a měl započteno celých 24 hodin jako výkon služby při stejném typu služby, tento nesoulad gradoval i např. s ohledem na systém NATINADS. Podle velení bylo důvodem pohotovosti to, že jiným způsobem nešlo úkoly LZS a SAR a další úkoly (výcvik, metodické zaměstnání s IZS, ukázky na veřejnosti, popř. zásahy při živelných pohromách) zabezpečit.

45. Dále byl vyslechnut plk. v z. Ing. M. K., který uvedl, že v době, kdy vykonával funkci náčelníka štábu 23. základny vrtulníkového letectva, nebyla vojákům nařizována v době služební pohotovosti žádná činnost, a pokud byla nařízena a vykonávána nějaká práce, například v souvislosti s předletovou přípravou, letem a poletovou přípravou, byla tato činnost řádně proplacena. Nemá žádné poznatky o tom, že vojáci v rámci služby SAR museli z důvodu připravenosti konat nějakou činnost. Na základě směrnice velitele vzdušných sil byl zpracován organizační rozkaz č. 1 upřesňující podmínky rozdělení služby, konkrétní voják na konkrétní den byl uveden v denním rozkaze velitele základny, organizační rozkaz a denní rozkazy vydal a schválil velitel základny. V rámci pohotovosti nebyla příslušníkům služby SAR ze strany základny nařizována letová činnost. O aktivaci k letové činnosti rozhodoval RCC Praha. Realizaci vzletu k vrtulníku došlo k přerušení pohotovosti, byla započata práce, tato byla vykázána a proplacena.
46. Mjr. v z. Ing. S. K. nevypověděl ničeho konkrétního k obsahu služby a pohotovosti, aby bylo možné tyto doby z hlediska činnosti žalobce porovnat.
47. Plk. v. v. Ing. J. B. vypověděl, že v době, kdy vykonával funkci velitele 23. základny vrtulníkového letectva (vojenský útvar 4574), nebyla nařizována vojákům sloužícím službu SAR v době služební pohotovosti činnost týkající se přípravy vzletu vrtulníku, neboť směrnice velitele vzdušných sil ke službě SAR nic takového nenařizovala a ani z velení vrtulníkové základny žádné takové nařízení vydáno nebylo. Nemá poznatky o tom, že vojáci v rámci služby SAR museli v době služební pohotovosti z důvodu jejich připravenosti konat nějakou činnost. V případě, že by v rámci služební pohotovosti došlo ke vzletu vrtulníku či by vyvstala jiná nutnost konat službu, končila by služební pohotovost okamžikem přijetí výzvy ke vzletu nebo vyvstáním nutnosti konat službu a nastupoval by výkon služby a z toho vyplývající nárok na plat za službu místo příplatku za služební pohotovost. Služební pohotovost byla nařízena na základě směrnice velitele vzdušných sil, která se týkala LZS a LPZS a stanovovala 12 hodin výkonu služby a 12 hodin výkonu služební pohotovosti během 24 hodin; čas zahájení a ukončení výkonu služební pohotovosti byl stanoven jím vydávaným organizačním rozkazem na výcvikový rok, který byl platný 365 dní. Letové posádky a pozemní personál služby LPZS byly na konkrétní dny určovány jeho denním rozkazem a průběh jejich služby se řídil směrnicí a časovým rozvrhem uvedeným v organizačním rozkaze, který stanovoval průběh výkonu služby všech vojáků určených do služby SAR (LPZS) a byl stejný po celý rok. Pokud byli vojáci přítomni na pracovišti v režimu pohotovosti, byly jim v rámci tohoto režimu

nařizovány lety na záchranu lidského života, lety k pátrání a záchraně a lety na udržení a obnovení rozlétanosti. Pokud se týkalo vzletu LPZS, pokyny vydávalo RCC (záchranné koordinační středisko), pokud se prováděl výcvik nebo obnova rozlétanosti, rozkazy k těmto letům vydával on, před letem musela proběhnout koordinace s RCC. Přepisem Let-1-1 je nařízena před realizací letu předletová příprava. Při výkonu služební pohotovosti posádka předletovou přípravu nevykonává, po přijetí výzvy ke vzletu končí služební pohotovost, nastupuje výkon služby, posádka provádí předletovou přípravu v nezbytném rozsahu, délka předletové přípravy není stanovena, řídí se daným úkolem. Na vzlet vrtulníku byly stanoveny časové normy, časová norma pro vzlet v noci, tj. v době služební pohotovosti, byla vyšší, než pro vzlet ve dne. Zda RCC vzneslo požadavek na rychlejší vzlet vrtulníku v době, kdy posádka vykonávala služební pohotovost, mu není známo. Nepamatuje si, že by se stalo, že by v denních rozkazech byl stanovován jiný průběh pohotovosti než v organizačním rozkaze.

48. Z výše uvedeného podle zdejšího soudu plyne, že dle některých svědků byla doba služby a doba pohotovosti co do náplně totožná, nebyl mezi nimi rozdíl a jednalo se o 24 hodinovou službu. I pokud někteří svědci vypověděli, že v době pohotovosti nečinili vojáci ničeho, tak přesto uvedli, že určitou činnost vykonávali, byla-li jim nařízena – konkrétně se mělo jednat o lety na záchranu lidského života a lety k pátrání, lety na udržení a obnovení rozlétanosti, ale i práce v souvislosti s předletovou přípravou, letem a poletovou přípravou, výcvik, metodické zaměstnání s IZS, ukázky na veřejnosti, popř. zásahy při živelných pohromách. Podle zdejšího soudu se tedy výše uvedené výpovědi svědků shodují v tom, že i v době pohotovosti byly nařizovány činnosti, které vojáci vykonávali v době služby.
49. Shoda mezi svědky nepanuje v tom, zda i v době pohotovosti probíhala letová příprava stejným způsobem, jako v době služby. Ostatně pokud správní orgány s odkazem na výpověď plk. v z. Ing. M. K. Ing. a plk. v. v. Ing. J. B. konstatovaly, že předletovou přípravu nebyli vojáci povinni vykonávat v době pohotovosti, tak i sám Ing. M. K. vypověděl, že byla nařizována práce v souvislosti s předletovou přípravou, letem a poletovou přípravou. Pokud prvostupňový orgán dovodil, že technická příprava vrtulníků byla realizována v době výkonu 12 hodinové služby v souladu s vnitřními předpisy (Let-1-4 – Inženýrská letecká služba, apod.) a že až po přijetí signálu k aktivaci docházelo k předletové přípravě, výkonu letu a poletové přípravě, tak správní orgán nevysvětlil, v čem technická příprava spočívá a v čem se liší od předletové přípravy vykonávané po přijetí signálu (kdy činnost po přijetí signálu již podle správních orgánů byla výkonem služby a nikoliv pohotovostí). Stejně tak není zřejmé, proč byla dle prvostupňového orgánu technická příprava nařizována pouze v době služby a nikoliv v době pohotovosti, a zda tato příprava souvisí vždy s konkrétním prováděným letem (tedy je vykonávána kupříkladu po každém provedeném letu z důvodu přípravy na další let) či je vykonávána pravidelně, automaticky, bez ohledu na konkrétně provedené lety, a proč; to z argumentace správních orgánů není nijak zřejmé. Ostatně, jak již zdejší soud výše uvedl, ani odkazovaný předpis Let-1-4 – Inženýrská letecká služba (případně další předpisy týkající se přípravy), správním spisem neprocházejí. Nadto zdejší soud uvádí, že správní orgány v otázce obsahové náplně pohotovosti a doby služby nevyhodnotily všechny výše uvedené svědecké výpovědi.
50. Pokud jde o prováděnou přípravu, té se podle zdejšího soudu týká směrnice pro činnost LZS a SAR 233. vrtulníkové letky ze dne 17.1.2006, č.j. 42-9/2006-2802/13, podle jejíž části

4 „vymezení základních podmínek provozu SAR a LZS“ je pohotovost vrtulníku pro plnění úkolů SAR a LZS nepřetržitá, vrtulník SAR je udržován v pohotovosti ke vzletu do 10 minut, vrtulník LZS je udržován v pohotovosti ke vzletu do 4 minut ve dne a do 10 minut v noci. Dále podle části 6 směrnice „organizace směny SAR a LZS“ příprava posádek do hotovostí SAR a LZS probíhá v rámci účelové přípravy na daný měsíc, velitelé obou posádek před zaujetím hotovostí vyhodnotí synoptickou a navigační situaci na území České republiky, situaci konzultují a upřesňují v závislosti na konkrétních podmínkách v průběhu celé služby, velitel posádky přebírá vrtulník po hlášení připravenosti vrtulníku palubním technikem. Další povinnosti plnou z části 7 směrnice „zásady přípravy a provedení letu“ a části 9 směrnice „zásady přípravy a ošetřování letecké techniky“. Dále se přípravy týká předpis Let-1-1, podle jehož čl. 38 je pilot – velitel letadla mj. povinen se před letem seznámit s podmínkami pro vzlet, se stavem a předpokládaným vývojem meteorologické (ornitologické) situace v místě vzletu, po trati (v pracovních prostorech) a v místě přistání, a současně podle čl. 204 tohoto předpisu předletovou přípravu uskutečňuje posádka letadla samostatně, pro úkolový briefing využívá informačních služeb vojenského LS LPS, a v rozkaze na létání jednotlivými lety se musí určit rozvržení doby létání a doby pro předletovou přípravu umožňující minimálně 1 hodinu předletové přípravy nebo minimálně 1 hodinu a 30 minut předletové přípravy k mezinárodnímu letu.

51. Ani s ohledem na uvedené povinnosti dle citovaných předpisů není podle zdejšího soudu zřejmé, jak tyto povinnosti správní orgány vyhodnotily ve vztahu k době služby a době pohotovosti; není zřejmé, která z uvedených činností se týkala žalobce, a to konkrétně v době služby a době pohotovosti, případně proč některé z uvedených činností byly vykonávány v době služby a v době, kdy byla nařizována pohotovost, nikoliv, a to za situace, kdy podle svědeckých výpovědí byly lety uskutečňovány v době služby i v době, kdy vojáci měli mít nařízenou pohotovost; není zřejmé, kterou činnost v rámci přípravy je nutné provést před každým letem a po každém letu, a kterou je možné vykonat v době služby a nikoliv nezbytně v době, na kterou byla nařizována pohotovost, která činnost případně nesouvisí s provedením každého letu, která činnost se týká žalobce v době služby a která v době, na kterou byla nařizována pohotovost. Tedy, správní orgány nevysvětlily, jaký byl průběh služby a jaký byl průběh pohotovosti co do obsahu těchto režimů, a vůbec jakým způsobem probíhal časový úsek od 7 h do 7 h následujícího dne, jaký byl jeho harmonogram a pravidelná obsahová náplň a jak bylo možné, že některé činnosti vykonávané v době služby nemusely být vykonávány v době, na kterou byla nařizována pohotovost. Není přitom rozhodující, jak opakovaně zdůrazňují správní orgány, že v době jimi označované jako pohotovost byla jakákoliv činnost proplácena, pokud bylo potřeba ji vykonat; i za této situace totiž není vyloučeno, že režim v době pohotovosti (od 19 h do 7 h druhého dne) byl totožný jako v době označované jako doba výkonu služby – jak ostatně tvrdí žalobce a jak potvrdili také někteří svědci. Současně, žalobce byl podle doložených týdenních rozkazů určován do směn ILS a požární hlídky; prvostupňový orgán vycházel z toho, že žalobce byl určován k plnění úkolů Letecké pátrací a záchranné služby. Správní orgány nevysvětlily nejen to, proč se žalobce jako člena ILS týkají skutečnosti, na které odkazovaly ve vztahu ke službám LPZS a LZS, ale ani to, zda a jak se případně obsahově lišily služby LZS a LPZS a případně ke které z nich měl být žalobce jako člen ILS zařazen. Ohledně uvedených skutečností tak panují rozpory, které je třeba odstranit.

III. B

52. Žalobce také namítá, že námitka promlčení nároku byla správními orgány uplatněna v rozporu s dobrými mravy. Žalobce k tomu odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu týkající se výkonu práva v rozporu s dobrými mravy. Také uvádí, že na legalizaci dle žalobce nezákonného jednání správních orgánů se podílela Inspekce ministra obrany, přičemž její vyjádření se stalo argumentačním podkladem pro postup nižších velitelů k tomu, jak se vypořádat s osobami poukazujícími na nezákonné jednání při rozdělování 24 hodinových služeb. Také odkazuje na existenci Inspektora Armády České republiky a oddělení právní služby, které bylo dle žalobce použito za účelem krytí a legalizace nezákonného jednání služebních orgánů.
53. Prvostupňový orgán k této otázce uvedl, že žalobce podal žádost o dorovnání ušlého platu dne 13.8.2008, přičemž podle § 161 odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání je povinen tyto peněžité nároky uplatnit u správního orgánu ve tříleté promlčecí lhůtě, v opačném případě a za předpokladu, že se promlčení služební orgán dovolá, nelze podle § 159 odst. 1 věty druhé zákona o vojácích z povolání peněžité nároky žalobci přiznat. Služební plat je podle § 68l odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání splatný 15. den kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, kdy nárok na služební plat vznikl; v posuzovaném případě tak došlo k promlčení nároku na dorovnání ušlého platu žalobce vzniklého za měsíc červenec roku 2005 (splatnost 15.8.2005, 16.8.2005 mohly být uplatněny poprvé, poslední den uplatnění peněžitých nároků za měsíc červenec 2005 je tedy 16.8.2008).
54. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že žalobce podal žádost dne 13.8.2005, že služební plat je podle § 68l odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání splatný 15. den kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, kdy nárok na služební plat vznikl, proto v projednávaném případě došlo k promlčení nároku na dorovnání ušlého platu žalobce vzniklého za měsíc červenec roku 2005 (splatnost 15.7.2005, 16.7.2005 mohly být uplatněny poprvé, poslední den uplatnění peněžitých nároků 16.7.2008).
55. K tomu zdejší soud uvádí, že bez ohledu na výklad služebních orgánů zavazující služební orgány rozhodující v řízeních ve věcech služebního poměru příslušníků ozbrojených sil, se mohl žalobce domáhat svého práva i proti tomuto výkladu (viz rozsudek Krajského soudu v Otravě ze dne 10.7.2015, č.j. 22 Ad 20/2014-69, vydaný mj. ve věci žalobce, kdy Krajský soud v Otravě rozhodoval i o žalobě žalobce podané proti rozhodnutí Náčelníka Generálního štábu Armády České republiky ze dne 8.1.2014, č.j. MOCR 577-3/2014). Současně je třeba uvést, že promlčení nároku je v obecné rovině pravidlem, jehož prolomení musí být opravdu závažné a zejména spíše nezávislé na vůli příslušné osoby, nebo omezující její možnosti fakticky právně jednat (např. dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, účast v mezinárodní misi v místech se špatnou infrastrukturou apod.); z podání žalobce nic takového neplyne a není zjevné, že by mu v uplatnění jeho práva takto závažné skutečnosti bránily (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15.6.2018, č.j. 6 Ad 31/2017-32). Proto zdejší soud nemůže přisvědčit námitce žalobce o nemravnosti uplatnění námitky promlčení.
56. Zdejší soud nicméně uvádí, že prvostupňový orgán nevysvětlil, proč dovodil, že nárok žalobce na dorovnání ušlého platu za měsíc červenec roku 2005 byl promlčen s tím, že poslední den uplatnění peněžitých nároků byl 16. srpen 2008, pokud současně vycházel z toho, že žalobce žádost o dorovnání ušlého platu podal dne 13. srpna 2008. Současně žalovaný nevysvětlil, jak se jeho odlišné posouzení otázky promlčení nároku žalobce na dorovnání platu promítlo do jeho závěru, kdy neshledal rozhodnutí prvostupňového

orgánu nezákonným či nesprávným a potvrdil stejnou výši nároku žalobce, jako prvostupňový orgán.

IV. Závěr

57. S ohledem na výše uvedené zdejší soud shrnuje, že není sporné, ve kterých dnech byl žalobce jako velitel směny ILS a požární hlídky přítomen na stanovišti letecké záchranné služby resp. letecké pátrací a záchranné služby na letišti Plzeň-Líně. Sporné nicméně stále je, zda tato přítomnost byla žalobci nařízena jako služba či jako pohotovost.
58. Zdejší soud výše zdůvodnil, že nebylo ničím po stránce skutkové doloženo prokázáno, že v letech 2005 až 2008 byla žalobci nařizována služební pohotovost, a to na základě organizačního rozkazu č. 1, vydaného na celý tento rok, ve spojení s týdenními rozkazy o určení jednotlivých posádek, jak argumentovaly správní orgány; z tohoto důvodu se ani zdejší soud nezabýval tím, zda byla splněna zákonná podmínka důležitého zájmu služby pro nařízení služební pohotovosti. Bude tedy třeba, aby žalovaný spisovou materií o jimi odkazované organizační rozkazy doplnil a zdůvodnil, proč se vztahují na žalobce v rámci jeho zařazení (velitel směny ILS a požární hlídky, stanoviště Plzeň-Líně). Stejně tak bude potřeba, aby žalovaný vysvětlil, čeho přesně se týkaly správními orgány odkazované ústní rozkazy – zda se mělo jednat právě o organizační rozkazy, anebo o denní (či týdenní) rozkazy, kterými byly jednotlivé osoby určeny do směn na jednotlivé dny, a kterých období se takové ústní rozkazy měly týkat, kdo je vydával a proč se vztahují na žalobce coby velitele směny ILS a požární hlídky.
59. Správní spis neobsahuje dostatečný podklad pro závěr o tom, zda v jednotlivé doby nařízené přítomnosti na letišti žalobce na daném místě vykonával službu, anebo se jednalo o pohotovost.
60. Z uvedeného důvodu se poté zdejší soud nezabýval ani otázkou, zda žalobce souhlasil s rozdělením směn na 12 hodin služby a 12 hodin pohotovosti. K otázce komparace služeb LZS a SAR se službou NATINADS zdejší soud uvádí, že není rozhodná pro posouzení, zda v jednotlivé doby nařízené přítomnosti na letišti žalobce vykonával službu nebo se jednalo o pohotovost; tedy povaha výkonu služeb, jak plyne i z jednotlivých předpisů či dohod, na které žalobce v této souvislosti odkazuje, ničeho nevypovídá o tom, jaký režim přítomnosti na letišti byl skutečně aplikován, resp. žalobci nařízen.
61. Pokud jde o námitku, že správní orgány žalobci úmyslně způsobily škodu, tak tento závěr žalobce opět dává do souvislosti s tím, že mu byl nařízen výkon služby na dobu formálně označovanou (a také proplácenou) jako pohotovost. I v případě, že by skutečně žalobce v této době materiálně konal službu a nikoliv pohotovost, žalobce neuvádí nic, z čeho by bylo možné dovozovat, že tak správní orgány měly učinit s úmyslem poškodit žalobce; z argumentace žalobce podle zdejšího soudu plyne, že tomu tak bylo z důvodu efektivního využití lidských zdrojů, resp. toho, že by z personálních důvodů nebylo jinak možné plnit všechny úkoly, tedy nikoliv z důvodu primárně způsobit žalobci škodu.
62. Úkolem správního orgánu tedy bude vysvětlit, zda byl žalobce jako velitel ILS zařazen do služby LZS či SAR, zda a jak mu byla nařizována služební pohotovost, a dále postavit na jisto, jak konkrétně probíhala v případě žalobce služba a jak doba, na kterou měl mít nařizovanu pohotovost, v čem se podle jeho názoru tato období lišila (jaká činnost nebyla vykonávána v době pohotovosti, avšak v době služby ano, proč tomu tak bylo a z čeho to plyne), a to i s ohledem na prováděnou předletovou, poletovou či jinou (resp. jinak

označovanou) přípravu. Bude třeba především objasnit rozpory, které v tomto směru plynou z provedených svědeckých výpovědí; z nich přitom zdejšímu soudu plyne, že vojáci v rámci pohotovosti vykonávali (nejen) lety na záchranu lidského života a lety k pátrání. Až poté, co bude tato otázka postavena najisto, bude třeba posoudit, zda z hlediska rozsahu vykonávaných činností má žalobce nárok na dorovnání platu za výkon služby, včetně odměny za práci přesčas.

63. Dále bude na žalovaném, aby vysvětlil, jak se jeho odlišné posouzení otázky promlčení nároku žalobce, ve srovnání se závěry prvostupňového orgánu, promítlo do posouzení výše nároku žalobce na dorovnání platu.
64. Ve všech výše uvedených ohledech tedy vyžaduje rozhodnutí žalovaného zásadní doplnění skutkových podkladů a vypořádání a odstranění soudem vytčených pochybností a nejasností; zdejšímu soudu tak nezbyvá než uzavřít, že rozhodnutí žalovaného je ve výše uvedených aspektech nepřezkoumatelné.
65. Zdejší soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a)
a b) s.ř.s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V novém řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Nezbytnost zrušení prvostupňového rozhodnutí nechť posoudí žalovaný.

V. Náklady řízení

66. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
67. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení spočívající v odměně zástupce za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč společně se čtyřmi režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika a vyjádření ze dne 25.2.2021; podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem DPH, byla k nákladům za právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 19 456 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 1. července 2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu